

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

INSTITVTIONVM IVRIS CA-NONICI LIBRI QVATVOR.

Cucchi, Marco Antonio

Coloniae, 1564

VD16 ZV 4150

Officio ordinarij. xij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62908)

Pontificis autem maximi indultum quo huiusmodi translationi annuit, arguè est interpretandum, quare, si maiorem priore dignitatem transiit concesserit, non auxiliabitur ad parem dignitatem migrare cupienti. g

g c. fin.

De officio ordinarij.

Tit. XII.

VIdeamus nunc, quæ sint Prælatorum partes, & quæ potestates & ordinariorum imprimis, id est, eorum, (vt Hostiensis docuit) qui suo Iure, vel Principis beneficio iurisdictionem vniuersaliter exercere possunt cuiusmodi sunt legati Apostolici, Patriarchæ, Primates, Metropolitæ, Episcopi, item quilibet collegiata ecclesiæ præfectus, quamvis Episcopo inferior ei que subditus, nam & is iurisdictionem in plebem suam habet, eiusque excommunicationem in subditos con-

a c. cum ab tortam etiam eius Episcopus seruare ecclesiæ tenetur, nec potest eam auferre, nisi in. i. gl. ubi excommunicatus satisfecerit, & ipse Ab. & Ab. Prælati admoniti de relaxatione ab c. ii. eo. tit. Episcopo sit. a Gubernacula verò Episcopalia non nisi maioribus populis præ-

LIBER PRIMVS.

50

præsidere oportet, (ne dignitas vilef- *b c. i. de pria*
cat,) & frequentioribus ciuitatibus. *b uileg. & c.*

Horum igitur ordinariorū qui Epi- *audiuim⁹.*
scopali gradu sunt illustrati, officiū, & *iii. q. ii.*

potestas erit, in suis diœcesibus adulte-
ria, & scelera inquirere, vlcisci & iudi-
care, & cum opus fuerit, manum quoq;
secularem sibi auxiliarem adsciscant. *c c. cap. i.*

Item hæc sunt iura Episcoporū præ-
cipua, in Ecclesijs, & Sacellis suæ diœ-
cesis: canonicam obedientiam habere,
ac institutionem & destitutionem cum
Capituli tamen sui consilio. *d c. nouit.*
ctionem, & reformationem, & censu- *de his quæ*
ram ecclesiasticam, & iurisdictionem *fi. à prela.*
causarum omnium ad forum ecclesia-

sticum de iure spectantium, sacramen-
torum omnium, quæ ab Episcopo sunt
accipienda, collationem, synodum, & *c. cōques*
synodatici, seu Cathedratici nomine *rente.*

certam portione quartam decimatio-
num, & mortuorum, visitandi etiam *f c. lumineo*
ius, & visitationis nomine procuratio- *fo. 18. q. ii.*

nē moderatam, & charitatis subsidiū, *Abb c. dilec*
emultaq; alia. *f quorū omniū alia diœ-*
cesana legis dicuntur, vt illa à quibus *ctus. col. iiii.*

monasteria de iure exempta esse cōstat, *g Ab. d. c.*

quæ Panhormitanus Abbas recensuit, *dilectus.*

illa autem, quibus etiam monasteria

C 6

adstri-

60 INSTIT. IUR. CANO.

h. c. i. x. q. i.

i. d. c. dilectus. vbi Abba.

k. c. cum Episcopus in vi.

l. c. pastoralis. in i. vbi glo.

m. c. duo si. mul.

adstricta sunt, ad Iurisdictionis legem dicuntur pertinere. ^h Et sciendum est quod quamuis hæc vtraque iura tan diocesanae legis, quam iurisdictioni ad Episcopum spectent, inter se tamen præter supradicta etiam ita differunt ut sententia in altero iure lata alter præiudicium non ferat. ⁱ

Cum Episcopus in tota sua diocesi Iurisdictionem ordinariam habeat, dubium non est, quin in quolibet loco Diocesis non exempto, possit per se aut per alium pro tribunali sedere, causas fore Ecclesiasticas audire, personas ecclesiasticas, si earum merita exposcant, capere iubere, & in carcerem detrudere, ceteraque ad eius officium spectantia exercere. ^k

Archiepiscopus verò, & si in omni prouinciæ suæ suffraganeos iuris habeat dictionem, in suorum tamen suffraganeorum subditos potestatem non habet quibusdam exceptis articulis. Sic & Patriarcha non potest de causis eorum cognoscere, qui Archiepiscopi sui vel Episcopi sub ditione sint, nisi appellatione ad eum legitime interposita, aut consuetudinis, vel priuilegij alicuius iure. ^m

LIBER PRIMVS. 61

Si contingat varias linguis & ritibus nationes, eiusdem tamen Christianæ doctrinæ cultores, eandem ciuitatem, vel diœcesim incolere, Pontifices eorum locorum viros idoneos conquirere debent, qui pro linguarū, & rituum varietate eis diuina officia celebrent, & sacramenta ecclesiastica propinent instruentes eos verbo pariter, & exemplo: & præterea, si res videbitur postulare, vicarium sibi adsociabunt Pontificijs apicibus decoratum, qui earum gentium linguas, & ritus probè calleat, quo tamen facto non idcirco ea diœcesis biceps, sed vnius capitis erit dicenda, ^{n c. quoniā} neque enim potest eadem ecclesia ^{in plerisq.} duos Episcopos habere, nisi forte cum Episcopus aliquis substitutus est in locum alterius propter hæresis crimen remoti: nam, si Episcopus hic, qui fuerat remotus, hæresim detestetur, & Episcopatu suo restituatur, diuidetur ^{o c. i. de pa} inter vtrosque Episcopatus, alia uero ^{rochius. vbi} magna ex causa. ^{Abb.}

Episcopi, qui se Pontificijs quibusdam muneribus obeundis non esse idoneos sentiunt: puta, verbo Dei ad populum ferendo, Ecclesijs inuisendis, reatibusque subditorum audiendis, &

pœnis cōdignis ob crimina inurendis idoneos viros sibi adsciscere debent qui has partes eorum vice strenuè obire possint: qui homines coadiutores vel cooperatores appellātur: cuiusmodi virorum copia, vt ne vnquam deesse possit, pro vsibus Ecclesię, multi his artibus, & disciplinis optimis pręditi in Ecclesijs instituendi sunt. P

p c. inter
cetera.

q c. cum

olim. de ma

io. & obed.

c. i. de insti.

r c. ii. ne se

de vacan.

s c. ii. de in

stit. in vi.

Abb. d. c. cū

olim. c. i. ne

sede vacan.

t c. fin. de

sede vacan.

u extrau-

gan. iniun-

cta. de ele.

elio. in com

mu.

Cum sedes Episcopalis vacat, eius munerum partem subibit capitulum nam & confirmabit electos, & oblatos sibi ab Ecclesiarum patronis instituet, aliaque faciet, quę alibi referuntur. Non tamē potest libere beneficia conferre. Sede autem vacante nihil nouari cōtra eam potest: & ideo prius vniti illi Ecclesia dissociari non debet, s & iudicium cōtra Ecclesiam sede vacante carentem legitimo defensore institutum non tenet. t

Generaliter sciendum est, neminem esse in officio quod prætedit, accipiendum, qui apost. codicillos nō ostendat, nisi & qui eos receperint, & ipsi recepti pœnas canonicas experiri velint. u

De Officio Legati.

Tit. XIII.

Nunc